

กาส พัฒนาอุตสาหกรรมไทย : ปัจจุบันและอนาคต

ดร.สุทิน ลิ้มยะชาติ*

ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวอย่างรวดเร็ว

ในช่วงแผนฯ 6 (1986-1991) ภาคอุตสาหกรรม ได้มีบทบาทต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูงของไทยเป็นอย่างมาก โดยสัดส่วนผลผลิตอุตสาหกรรมต่อ GDP ได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 23.5 ในปี 1986 มาเป็นร้อยละ 26.0 ในปี 1991 อัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยในช่วง 5 ปีนี้ เท่ากับร้อยละ 13.7 ต่อปี ที่เป็นเช่นนี้มีปัจจัยสำคัญมาจากการขยายตัวของการส่งออกและการลงทุนทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

ในด้านกระบวนการผลิต อุตสาหกรรมได้มีการพัฒนาไปอย่างมากเมื่อเทียบกับระยะที่ผ่านมา ทั้งด้านประเภทการผลิตและคุณภาพของสินค้าไปสู่อุตสาหกรรมที่มีการผลิตสลับซับซ้อน และมีอุตสาหกรรมต่อเนื่องมากขึ้น รวมทั้งมีโรงงานใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีและเงินทุนสูงขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกที่จะต้องแข่งขันในตลาดโลก และเป็นการเข้าร่วมทุนกับบริษัทต่างชาติ

แนวโน้มอุตสาหกรรมไทยในทศวรรษหน้า

ภาคอุตสาหกรรมยังจะขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่อง ในทศวรรษหน้า โฉมหน้าของอุตสาหกรรมจะเปลี่ยนแปลงจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไปสู่ทิศทางดังต่อไปนี้
อุตสาหกรรมจะใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น

การผลิตเพื่อการส่งออกจะเปลี่ยนจากสินค้าออกที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติแรงงานสูงไปเป็นสินค้าที่ใช้ทุน แรงงานมีฝีมือ และเทคโนโลยีในระดับสูง เช่น ประเภทชิ้นส่วนยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่งเครื่องใช้ไฟฟ้า และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

อุตสาหกรรมไทยคงต้องหันมาเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน ด้วยการใช้นวัตกรรมที่สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผลที่ค่าแรงของไทยสูงขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ประเทศคู่แข่งอื่น ๆ ที่ค่าแรงถูกกว่า เช่น อินโดนีเซีย จีน เวียดนาม ก็ได้เริ่มเพิ่มศักยภาพการแข่งขันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การใช้นวัตกรรมที่สูงกว่าย่อมจะมีความได้เปรียบมากกว่าเพียงมุ่งใช้แรงงานอย่างเดียว โดยมี

* หัวหน้าฝ่ายสารสนเทศและเผยแพร่การพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เหตุผลสนับสนุนดังนี้

ปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าอุตสาหกรรมทั่วโลกอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างขนานใหญ่ ซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็น “การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งใหม่” (New Industrial Revolution) ก็คงจะไม่มีผิดอะไรนัก การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทั้งหลายมีผลเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศต่าง ๆ ทั้งในแง่ของขอบเขตและทิศทางในการพัฒนา

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง ระบบการผลิตด้วยเครื่องจักรอัตโนมัติทำให้ประเทศที่มีค่าแรงงานแพงไม่เสียเปรียบประเทศที่ค่าแรงงานถูกอีกต่อไปนอกจากนั้นการพัฒนาวัสดุที่ใช้ในอุตสาหกรรมใหม่ ๆ (New Materials) ทำให้ประเทศที่พัฒนาแล้วไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติจากประเทศกำลังพัฒนาเหมือนแต่ก่อน ประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ก็คือประเทศกำลังพัฒนา ที่อาศัยความได้เปรียบทางด้านแรงงานและการเป็นเจ้าของทรัพยากรนั่นเอง

เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วนี้ นอกจากจะทำให้ประเทศกำลังพัฒนาที่มีความสามารถในการแข่งขันลดลงแล้ว โอกาสที่ประเทศกำลังพัฒนาจะก้าวทันประเทศที่พัฒนาแล้วก็เป็นไปได้ยากยิ่งขึ้นกว่าเดิมแต่นั้นไม่ได้หมายความว่าประเทศกำลังพัฒนาจะไม่ต้องทำอะไรเลย เพราะถ้าเป็นเช่นนั้นก็เท่ากับจะถูกทิ้งห่างออกไปเรื่อย ๆ อย่างน้อยที่สุดประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายซึ่งก็รวมถึงประเทศไทยด้วยนั้น ควรจะพยายามพัฒนาเทคโนโลยีของตนเท่าที่จะทำได้ ไม่ว่าจะต้องการนำเข้ามาจากต่างประเทศหรือพัฒนาขึ้นเองก็ตาม ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของประเทศในระยะยาว

อุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industries)

ในภาคอุตสาหกรรมจะมีการผลิตสินค้าขั้นกลาง การผลิตชิ้นส่วนและส่วนประกอบมากขึ้น (Supporting Industries) ในขณะที่การผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคขั้นสุดท้ายก็ยิ่งขยายตัวเช่นเคย โดยเฉพาะในส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกจะมีการลงทุนอุตสาหกรรมสนับสนุนในไทยมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการขยายความต้องการภายในของไทยและประเทศในภูมิภาคเอเชีย และไทยมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการลงทุน และมีความพร้อมในด้านบริการพื้นฐานบุคลากรและอสังหาริมทรัพย์ที่ดียิ่งขึ้นโดยรวมมากกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคนี้ รวมทั้งการย้ายฐานการผลิตอุตสาหกรรมสนับสนุนของญี่ปุ่นมายังไทย จะช่วยเสริมการพัฒนาในด้านนี้ของไทยด้วย แม้ว่าการสูงค่าของเงินเยนในขณะนี้ มีใช้ประเด็นหลักประเด็นเดียวที่เป็นตัวกำหนดทิศทาง การปรับตัวของญี่ปุ่น ดังเช่นการสูงค่าของเงินเยนในปี 2528 ภายหลัง Plaza Accord แต่ก็จะเป็นตัวช่วยเร่งให้การย้ายฐานการผลิตของญี่ปุ่นในด้านอุตสาหกรรมสนับสนุนมาไทยเร็วยิ่งขึ้น สำหรับอุตสาหกรรมจากญี่ปุ่นที่จะมาลงทุนในไทยมาก น่าจะได้แก่ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์และรถยนต์ ทั้งในส่วนที่เป็นโลหะ พลาสติกและยาง ส่วนอุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้า คุณภาพสูง และแปรรูปอาหารคงอยู่ในลำดับรองลงมา มีข้อสังเกตหลายประการทำให้เชื่อว่า ญี่ปุ่นจะย้ายฐาน

การผลิตในด้านอุตสาหกรรมสนับสนุนมาไทยมากพอสมควร ดังนี้

- JETRO MITI และ BOI รวมทั้งสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ร่วมมือประสานงานตั้งแต่เดือนกันยายน 1992 ให้บริษัทของไทยและญี่ปุ่นได้พบปะหารือติดต่อกันเพื่อให้เกิดการลงทุนร่วมกันหรือให้มีความร่วมมือทางเทคโนโลยีเกิดขึ้น

- มีการจัดตั้งคณะศึกษาโอกาสและความเป็นไปได้ในเรื่องนี้ร่วมกันระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

- มี Mission จากญี่ปุ่นทั้งในระดับสูงและเจ้าหน้าที่ทั้งภาครัฐและเอกชนเดินทางมาเยือนไทยเพื่อพบปะหารือกันหลายครั้งหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมถึง MITI Economic Planning Agency (EPA) และ JETRO เป็นต้น

- UNIDO ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรมกำลังศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industries)

อุตสาหกรรมเป้าหมาย 6 สาขา ที่กำหนดไว้ในแผนฯ 7 (1992-1996) จะเติบโตเป็นอุตสาหกรรมหลักของไทยใน ปี 2000 ภายใต้หลักการภาคเอกชนเป็นแกนนำ ภาครัฐเป็นเพียงผู้สนับสนุนแทนการขึ้นนำ และกำกับดูแลแทนการควบคุม

- **อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมงานโลหะ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์** จะได้รับประโยชน์อย่างมากจากการเร่งปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรมทั้งระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้แข่งขันได้ทุกตอน ซึ่งส่วนหนึ่งจะมาจากการดำเนินการภายใต้กรอบ AFTA นอกจากนี้ทั้ง ๆ ที่ค่าแรงได้สูงขึ้นแต่การออกแบบดีไซน์ที่สวยงามและยกระดับคุณภาพสินค้า ทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มยังคงเติบโตต่อไปอย่างต่อเนื่อง ส่วนอุตสาหกรรมงานโลหะ และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะได้รับส่วนสนับสนุนจากการลงทุนจากญี่ปุ่น ได้เห็น และเกาหลีเป็นอย่างมาก

- **อุตสาหกรรมการเกษตร** จะเติบโตจากการที่รัฐส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุนในสาขาได้อย่างจริงจัง

- **อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมเหล็ก และเหล็กกล้า** จะเกิดขึ้น และเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานหลัก ซึ่งเกิดจากผลของการที่รัฐสนับสนุนบริการพื้นฐานและเป็นผู้ประสานการลงทุนและจากการที่บริษัทต่างชาติย้ายฐานการผลิตมาร่วมลงทุน กับไทยในอุตสาหกรรม 2 สาขา

- **อุตสาหกรรมจะกระจายไปสู่ศูนย์กลางอุตสาหกรรมในภูมิภาคในทศวรรษหน้า**

โรงงานอุตสาหกรรมจะกระจายไปสู่ภูมิภาคมากขึ้นอย่างแน่นอน ทั้งนี้มีผลมาจากการดำเนินนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคอย่างจริงจังของรัฐบาลซึ่งได้แก่การให้สิทธิประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ลงทุนในภูมิภาค การให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำแก่กิจการลงทุนในภูมิภาค การจัดให้มีกองทุนเพื่อกระจายการผลิตและการจ้างงานไปสู่ภูมิภาค ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลยังสนับสนุนโครงการเสริมสร้างบริการพื้นฐาน โดยเฉพาะในด้านคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร เช่น โครงการก่อสร้างถนน 4 ช่องจราจรทั่วประเทศ โครงการรถไฟรางคู่ทั่วประเทศ โครงการโทรศัพทในภูมิภาค 1 ล้านเลขหมาย เป็นต้น

สำหรับพื้นที่สำคัญในภูมิภาคที่จะมีการพัฒนาอุตสาหกรรมมากในทศวรรษหน้ามีดังนี้

- **จังหวัดเชียงใหม่** จะเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง อุตสาหกรรมเซรามิกส์ และศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนา (R&D)

- **จังหวัดนครราชสีมา** จะเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลที่มีความเที่ยงตรงสูง (High Precision Engineering) อุตสาหกรรมชิ้นส่วนต่างๆ และอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industries) ซึ่งจะเป็นการรองรับแรงงานภาคอีสานมิให้ไหลกระจุกเข้ากรุงเทพมหานครอย่างเดียว และนครราชสีมาเป็นจุดเชื่อมระหว่างภาคอีสานไปสู่พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard)

- **จังหวัดสุราษฎร์ธานี** จะเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารอุตสาหกรรมแปรรูปน้ำมันปาล์มและอุตสาหกรรมปิโตรเคมีตามแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ (Southern Seaboard Development)

- **พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard Development)** จะรองรับการลงทุนจากทั้งของไทยและต่างประเทศในสาขาเครื่องใช้ไฟฟ้าปิโตรเคมี ซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์พลาสติก และสิ่งทอ

- **พื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันตก (Western Seaboard Development)** จะเป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็ก และอุตสาหกรรมต่อเรือ

- **พื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้** ตามโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) จะเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เครื่องใช้ไฟฟ้าและชิ้นส่วนต่อไป

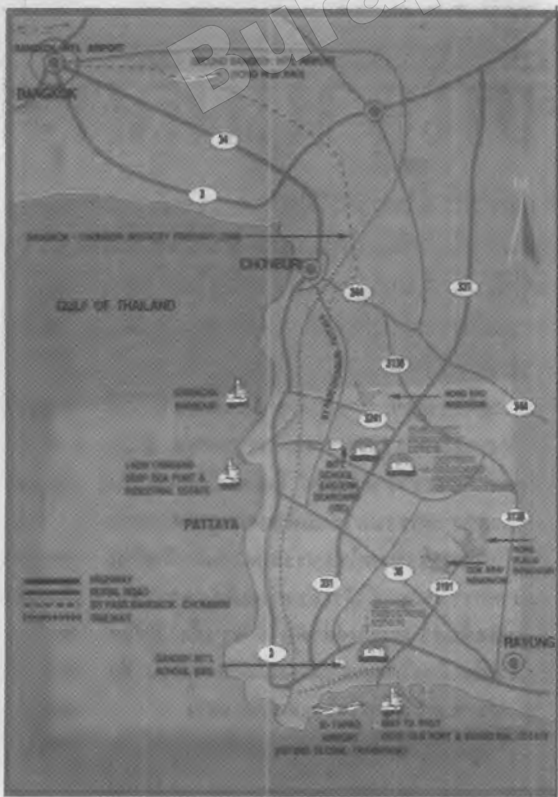
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

เป้าหมายของการพัฒนาประเทศในช่วงต่อไปควรเปลี่ยนจาก "การสร้างงาน" มาเป็น "การสร้างคน" ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงควรเป็นเรื่องสำคัญ จากปัจจุบันจนถึงปี 2000 ด้านคุณภาพคนจำเป็นต้องมีการยกระดับทักษะ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันกับนานาชาติให้ได้ โดยเร่งรัดพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างจริงจังด้วย โดยจะต้องพัฒนาดังนี้

- **ระบบการศึกษา** จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการลงทุนให้ได้มาซึ่งคุณภาพ

การขยายการศึกษาภาคบังคับเป็น 9 ปีนั้น ควรต้องมีการกำหนดไว้ด้วยว่ามาตรฐานคุณภาพจากการศึกษานั้นควรเป็นอย่างไร

การพัฒนาคุณภาพครู และใช้สื่อการศึกษาที่จะให้ผลได้ทันและตรงกับเป้าหมายจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วย

ให้การพัฒนาการศึกษาก้าวกระโดดไปสู่ระดับที่ต้องการได้เร็วขึ้น

ในระยะสั้นที่ฐานการศึกษาแรงงานยังไม่แข็งแกร่งควรเร่งรัดการฝึกอบรม เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาเรื่องคุณภาพในช่วงก่อนถึงปี 2000

- **ระบบครอบครัว** ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาของแม่ โดยมีเป้าหมายว่าผู้หญิงทุกคนควรต้องผ่านการศึกษาระดับบังคับ 9 ปี และครึ่งหนึ่งต้องจบการศึกษาในระดับมัธยม เพื่อให้แม่เป็นสื่อนำความรู้ทางการศึกษา สังคม และสาธารณสุขไปสู่ครอบครัว

- **ระบบสาธารณสุข** การลงทุนที่ผ่านมาให้มีความสำคัญกับการสร้างโรงพยาบาลและสร้างแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการลงทุนที่แพง การพัฒนาในช่วงต่อไปควรปรับทิศทางไปสู่การให้บริการในแนวกว้าง เพื่อยกระดับสาธารณสุขครอบครัวทั่วประเทศ โดยเน้นการผลิตแพทย์ทั่วไปและผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขให้มากขึ้น

ปัญหาและแนวทางการแก้ไขสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม

จากภาคอุตสาหกรรมที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการพัฒนาอุตสาหกรรมในทศวรรษหน้าที่ควรต้องมองและป้องกันควบคู่กันไป ควรพิจารณาดังนี้

ปัญหามลภาวะอุตสาหกรรม

- ปริมาณอากาศของเสียอุตสาหกรรมมีมากขึ้นตามการเติบโตและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีปัญหามลภาวะสูง เช่น ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรกล ได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว

- ประเภทมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมได้แก่ น้ำเสีย กากสารพิษ และฝุ่นละอองในอากาศ ซึ่งน้ำเสียจะเป็นปัญหาของโรงงานเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 2 ใน 3 ของอุตสาหกรรมที่มีปัญหานี้เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่ยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียด้วยตนเอง ส่วนกากสารพิษซึ่งมีประมาณ 1 ล้านตัน ยังเป็นปัญหาในการกำจัด

เพราะไม่สามารถแปรสภาพให้เป็นกลาง ต้องใช้วิธีฝังดิน

นโยบายของรัฐกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

- นโยบายส่งเสริมการลงทุน นโยบายการค้า และนโยบายการนำเข้า แม้จะยังไม่สามารถกล่าวได้อย่างชัดเจนว่า นโยบายต่าง ๆ มีผลให้มลพิษจากอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น และในทางตรงข้ามยังพบว่านโยบายเหล่านี้มีส่วนช่วยลดมลพิษ ซึ่งเป็นผลจากนโยบายที่ทำให้เกิดการผลิตรายที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ผลจากการเพิ่มขึ้นโดยขนาดของภาคอุตสาหกรรมทำให้มลพิษโดยรวมเพิ่มขึ้น

- นโยบายควบคุมมลพิษ มีการควบคุมโดยกฎหมาย ได้แก่ พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พรบ. โรงงานอุตสาหกรรม และ พรบ. สาธารณสุข

- การนิคมอุตสาหกรรม ในขณะที่การควบคุมโดยกฎหมายยังไม่ได้ผลจริงจังเพราะบทลงโทษยังอ่อน ก็มีการควบคุมระบบน้ำเสียได้อีกวิธีหนึ่ง คือ การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม

แนวทางแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม การกำจัดน้ำเสีย

- **Presumption Pollution Charges** เป็นการควบคุมมลพิษโดยคิดค่าใช้จ่ายจากภาวะมลพิษที่เกิดจากโรงงาน ซึ่งจะคำนวณจากจำนวนผลผลิตและระดับการกำจัดกากของเสียประกอบกัน อย่างไรก็ตาม ถ้าโรงงานสามารถแสดงการกำจัดของเสียได้ดีกว่าขั้นต่ำที่กำหนดไว้ก็สามารถเรียกคืนเงินได้ เพื่อจูงใจให้มีความพยายามลดของเสียจากโรงงาน

- สร้างศูนย์บริการกลางในการกำจัดของเสียในเขตที่มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่หนาแน่น เช่น นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม โดยกำหนดให้โรงงานที่ใช้บริการนี้ไม่ต้องเสียค่า **Presumption Pollution Chargers** ทั้งนี้ เพื่อจูงใจให้มีการใช้บริการให้มากที่สุด

กากสารพิษ

- จัดสร้างศูนย์กลางบริการกำจัดกากสารพิษ ขณะนี้มีศูนย์ที่ให้บริการเพียงแห่งเดียวที่บางขุนเทียนแต่

จากปริมาณกากของเสียที่มีปริมาณมากทำให้จำเป็นต้องตั้งศูนย์เพิ่มโดยมีแผนจัดตั้งศูนย์ 2 แห่ง คือที่จังหวัดชลบุรี และระยอง

การปรับปรุงหน่วยงาน

- ลดการทำงานซ้ำซ้อนหลายหน่วยงาน ให้มีหน่วยงานเดียวทำหน้าที่ประสานงาน

ให้องค์กรเอกชนอิสระ (NGOs) เข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาโดยการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลสอบสวนกรณีผู้ทำผิดในเรื่องนี้ ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและกากสารพิษอย่างเพียงพอ

ประเด็นนโยบายอุตสาหกรรม

เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันในทศวรรษหน้า ประเทศไทยเราควรเน้นประเด็นนโยบายดังนี้

- ควรเร่งรัดพัฒนาการศึกษา บุคลากร Skill Upgrading & Retraining รวมทั้ง R&D ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างจริงจัง

- การป้องกัน แก้ไข และควบคุมภาวะสิ่งแวดล้อม

อุตสาหกรรม จะเกิดผลในทางปฏิบัติมากขึ้นจากการที่ได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อมการจัดสร้างนิคมอุตสาหกรรมและให้มีโรงงานจำกัดของเสีย พร้อมกับพิจารณาจัดเก็บค่าธรรมเนียมมลพิษจากโรงงานตลอดจนให้สิทธิประโยชน์ และลดภาษีให้แก่การลงทุนในส่วนที่ทำให้สิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรมดีขึ้น

- ควรปรับโครงสร้างการเกษตรสู่ระบบ Commercialize เพื่อมุ่งป้อนอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรด้วย

- ควรส่งเสริมการลงทุนบริการพื้นฐานมุ่ง Approach พัฒนาอุตสาหกรรมด้วย

- นอกจากการให้การส่งเสริมการลงทุนแบบแบ่งเขต 1 2 3 เพื่อกระจายความเจริญและใน Approach เน้น Supporting Industries ที่ BOI กำลังพิจารณาอยู่แล้ว ควรมีการเน้นรายอุตสาหกรรมที่มั่นใจว่าไทยจะเป็นฐานการผลิตสำคัญ ดังเช่น ยานยนต์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

- ควรมีการพิจารณาจัดตั้งศูนย์ข้อมูลการพัฒนาอุตสาหกรรม และการลงทุนที่มีศักยภาพอย่างจริงจังโดยให้มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐและเอกชน

